

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.733/2016/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a Szécsi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Szécsi István ügyvéd) által képviselt **felperes neve, felperes címe** szám alatti állandó lakos **felperes** által - a Dr. Csótya Andrea ügyvéd által képviselt **alperes neve, alperes címe** szám alatti állandó lakos **alperes** ellen - személyiségi jogsérelem megállapítása iránti perében a Gyulai Törvényszék 2016. április 18. napján kelt 5.P.20.184/2016/7. sorszámu ítélete ellen a felperes által 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

A felperes köteles megfizetni az államnak az adóhatóság felhívása szerint további 20.000,- (Húszezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi felperest 15 nap alatt fizessen meg alperesnek 12.700,- (Tizenkettőezer-hétszáz) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S:

A felperes egyéni vállalkozó, fő tevékenységi köre virág és kertészeti üzlet üzemeltetése, 2004. évtől működteti **város neve**-án, a **sugárút neve** sugárúton kiskereskedelmi üzletét „**üzlet 1. neve**” elnevezéssel.

Az alperes 2013. augusztus 21-e óta egyéni vállalkozó és ugyanezen a napon kelt bejelentése szerint **város neve** működteti a „**üzlet 2. neve**” elnevezésű üzletét, amelynek fő tevékenységi köre emlék- és ajándéktárgy, virág- és kertészeti cikkek, valamint bútor-lakberendezés-háztartási felszerelés értékesítése. Az üzlet portálján antikolt alapon a „**sérelmezett kifejezés**” felirat, mögötte egy kék színű tulipán található.

A felperes keresetében azt kérte, a bíróság a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a.) pontja alapján állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a névviseléshez fűződő jogát az üzlete nevében a „**sérelmezett kifejezés**” kifejezés használatával, továbbá, a bíróság az alperest tiltsa el a további jogsértéstől és kötelezze a sérelmes helyzet megszüntetésére oly módon, hogy vállalkozása nevéből mellőze a „**sérelmezett kifejezés**” kifejezést és üzlethelyiségének portálján állítsa helyre az eredeti állapotot, melyen a „**sérelmezett kifejezés**” elnevezés már nem szerepel. Előadta, hogy 2004. évtől működteti „**üzlet 1. neve**” elnevezéssel kiskereskedelmi üzletét a **város neve, sugárút neve** sugárút ...szám alatt. Arra hivatkozott, többen felhívták figyelmét arra, hogy az alperes korábban nyilvántartásba vett üzleti nevéhez hasonló néven működteti virágboltját, melynek elnevezése „**üzlet 2. neve**”, amely nem különbözik korábban nyilvántartásba vett vállalkozása nevéől. Az általa csatolt fényképfelvételből megállapíthatóan az alperesi üzlethelyiség portálja jobb oldali részén szerepel a virág elnevezés, ezért ebből, valamint a „**üzlet 2. neve**” elnevezésből egyértelműen arra lehet következtetni, hogy az alperes ugyanazon tevékenységi kört gyakorolja. Arra is hivatkozott, hogy

már többen összetévesztették a két üzletet és az alperesi vállalkozás székhelyén őt keresték. Probléma nem a virágbolt vagy virág elnevezéssel, hanem a „**sérelmezett kifejezés**” elnevezéssel van, mert az mindkét hasonló tevékenységet végző vállalkozás elnevezésének a része. Ezért személyiségi jogait, különösen a névviseléshez való jogát alperes megsértette, ami a felróhatóságtól független szankciókat von maga után.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy tevékenységi köre nem azonos a felperesével és ténylegesen sem forgalmaz olyan árut - élő- és vágott virágot -, mint a felperesi üzlet. Hangsúlyozta, hogy felperest a „**üzlet 1. neve**” névvel, míg őt a „**üzlet 2. neve**” névvel azonosítják. Előadta azt is, hogy az általa forgalmazott termékek (dísz- és ajándéktárgyak), ezen túl nem téveszthetők össze a felperes termékeivel (élő- és vágott virág). Kiemelte, hogy a felperes nevéhez fűzött vezérszó domináns eleme - „**üzlet 1. neve**” - tekintetében nem áll fenn az azonosság, vagy az összetéveszthetőség az általa használt cégnévvel („**sérelmezett kifejezés virág neve**”). Álláspontja szerint a névviselési jog szempontjából az a lényeges, hogy a cégek ténylegesen milyen tevékenységet folytatnak. Példaként hivatkozott arra, hogy az általa használt elnevezés több másik cég nevében is megjelenik, és ezek tevékenységi körének vizsgálata esetén sem lehet a felperes által hivatkozott következtetésre jutni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Döntésében felhívta a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:43. § f.) pontját és 2:49. § (1) és (2) bekezdését. Ezekből arra a következtetésre jutott, hogy a Ptk. nem azt a helyzetet védi személyiségi jogként, amikor az egyéni vállalkozó a vállalkozása nevében fellépve használ a vállalkozás megkülönböztetésére valamely fantázianévet. Az ilyen fantázianév ún. kereskedelmi név, amely azonban bejegyzés hiányában is számot tarthat bizonyos jogi védelemre. A védelem határait az határozza meg, hogy a név mennyiben minősül egyedi megkülönböztető jelnek. Megállapította, hogy a „**sérelmezett kifejezés**” kifejezés valóban szerepel mindkét peres fél vállalkozásának fantázianevében, azonban a felperes vállalkozásának üzletjelzője „**üzlet 1. neve**”, míg az alperesé „**üzlet 2. neve**”. Ezért a „**sérelmezett kifejezés**” kifejezés nem minősül olyan jelzőnek, amely önmagában alkalmas bármely vállalkozás vagy üzlet többtől való megkülönböztetésére. A kifejezés a köznyelvben széles körben elterjedt, a kontextus nélkül a jelzett szó minőségén túl nem hordoz különösebb többletinformációt. A két üzletjelző pedig a maga egészében oly mértékig különbözik egymástól, hogy a névkizárólagosság sérelme annak ellenére sem merül fel, hogy van olyan szó, amely a fantázianevekben azonos.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést annak kereseti kérelme szerinti megváltoztatása iránt. Annyiban osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a vállalkozások megkülönböztetésére szolgáló fantázianév nem más, mint az ún. kereskedelmi név, amely bejegyzés hiányában is számot tarthat jogi védelemre. Ugyanakkor a kereskedelmi név, a vállalkozás elnevezésének védelmét a Ptk-n túl más jogszabályok is biztosítják. A jogirodalom a gazdálkodó szervezetek, vállalkozások nevét ún. kereskedelmi név alatt jelöli. A kereskedelmi név legáltalánosabb formája az ún. üzletjelző, de ide sorolható minden olyan gazdasági életben használt név (ábra), amelyet cégbejegyzés nem véd. A jogszerű névviseléssel szemben támasztott alapkövetelmény az, hogy más nevét vagy máséhoz hasonló nevet jogtalanul nem lehet használni, a hasonló működési körben és azonos területen tevékenykedő nyilvántartásba vett szervezetek nevével a név különbözzék (névkizárólagosság elve). Az alperes névviselési jogát azzal sértette meg, hogy vállalkozását olyan névvel kezdte meg, amely nem tér el a hasonló működési körben azonos területen tevékenykedő és működését korábban megkezdő vállalkozásától. Az alperesi üzlet portáljáról készült fényképfelvételből egyértelműen megállapítható, hogy az elsődlegesen virágboltnak tekintendő. A saját üzletéről készült fényképfelvétel és a két fotó összehasonlítása

alapján kétséget kizáró módon megállapítható a hasonlóság, az azonos tevékenységi kör gyakorlása és ezzel egyidejűleg a két vállalkozás összetéveszthetőségének reális lehetősége. A névkizárolagosság elvéből következően a természetes személy csak olyan nevet használhat, amely a hasonló működési körben azonos területen tevékenykedő és korábban már nyilvántartásba vett szervezet nevétől eltér. A névvalódiság elvének megsértése akkor járhat személyiségi jogsérelemmel, ha az elnevezés alaptalanul olyan látszatot kelt, mintha az adott szervezet működése egy másik szervezet, vagy közösség tevékenységéhez kapcsolódna. Mindkét vállalkozás megjelölésében szereplő „**sérelmezett kifejezés**” kifejezés, ezért sérti a névviseléshez fűződő jogát. A „**sérelmezett kifejezés**” kifejezés olyan jelző, ami nem más, mint a vállalkozás egyedi megkülönböztető jele. Önmagában valóban alkalmas lehet bármely vállalkozás vagy üzlet többtől való megkülönböztetésére, azonban jelen esetben ez a kifejezés a helyi viszonyok mellett többletinformációt tartalmaz, mert ezzel a jelzővel az emberek, a vásárlók kizárolag őt azonosítják, őt keresik „**sérelmezett kifejezés**”-ként. Téves az elsőfokú bíróság hivatkozása arra, hogy a peres felek üzletjelző neve olyan mértékben különbözik egymástól, hogy a névkizárolagosság sérelme nem merül fel. A „**sérelmezett kifejezés**” elnevezés, mely kétségtelenül mindkét vállalkozás üzletjelzője, azonban a szavak általánosan elfogadott jelentéstartalma, a csatolt üzleti portálok megjelenése megalapozza kereseti kérelmét abban az értelemben, hogy a névkizárolagosság sérelme megvalósul, mert a két üzletjelző név teljességgel azonosnak tekinthető. Az alperes vállalkozása alaptalanul kelt olyan látszatot, mintha tőle megkülönböztethető lenne, azonban a perbeli adatok, az azonos tevékenységi kör ezzel ellentétben áll. Hivatkozott arra is, több esetben előfordult, hogy a vásárlók, ha reklamáltak, az alperes rendszertelen nyitvatartásáért, mert azt hitték, hogy abban az üzlethelyiségben ő tevékenykedik. Előfordult olyan eset is, amikor azt kérdezték, melyik „**sérelmezett kifejezés**” boltban tevékenykedik. Többen úgy értelmezték, hogy ő vette át a **utca neve** utcai boltot. Ezek a körülmények indokolták a per kezdeményezését is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **nem** alapos.

A 2013. évi V. tv. (Ptk.) 2:42. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja. A (2) bekezdés szerint a személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. A 2:43. §-a szerinti nevesített személyiségi jogok közé tartozik, a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a névviseléshez való jog megsértése.

E rendelkezések értelmében a névviselési jog sérelmét az azonos vagy hasonló név jogosulatlan használata valósítja meg. A jogi személy, egyéni vállalkozó neve a bejegyzett cégneve, melyet kizárolagosan jogosult használni, és amelyen a forgalomban megjelenik, és amely alatt jogokat szerezhet, és kötelezettséget vállalhat. Ezért személyiségvédelmet alapoz meg, ha más a cégnevet saját neveként vagy bármely más módon jogtalanul használja. A felperes egyéni vállalkozóként működik, az általa működtetett vállalkozás egyéni cégnek azonban nem minősül, cégnévvel nem rendelkezik. A felperes virágkertészeti tevékenységgel foglalkozó üzletének megnevezése „**üzlet 1. neve**”, melyhez a hasonló tevékenységet folytató emlék-, ajándéktárgy, bútor, háztartási felszerelés, virág és kertészeti tevékenységet folytató alperesi egyéni vállalkozó - aki egyéni cégnek szintén nem minősül - üzletének megnevezése „**üzlet 2. neve**”. Azaz az alperes sem cégnévként használja „**sérelmezett kifejezés**” megnevezést.

A felperes keresetét a Ptk. 2:42-43. §-ában foglaltak és 51. §-ában foglaltak szerint terjesztette elő névviseléshez fűződő jogának megsértése okán. A kérdés jelen perben ezért az volt, hogy a felperest a Ptk. szerinti névviseléshez fűződő jog védelme megilleti-e.

A személynév funkciója az azonosítás és a másoktól való megkülönböztetés. A természetes vagy

jogi személy a nevén kívül számos más, beazonosításra alkalmas jellemzővel is rendelkezhet. A beazonosításra alkalmas adat azonban önmagában még nem válik személynévvé, önmagában nem biztosít a Ptk. alapján a személy nevéként jogvédelmet.

A kereskedelmi név, amely az üzleti életben való rendszeres használatával vagy cégbejegyzéssel jöhet létre, a gazdasági tevékenységet folytató személy által gyakorolt tevékenységi kör meghatározását is kifejezi. Amennyiben a kereskedelmi név nem azonos a bejegyzett cégnévvel, elsősorban a versenyjogi szabályok (jellegbitorlás) biztosítanak védelmet a megjelölés jogosulatlan használatával szemben. A megkülönböztetés és az összetévesztés lehetőségeinek kiküszöbölése iránti igény azonban - a névjogi szabályokhoz hasonlóan - a kereskedelmi név megválasztása tekintetében is érvényesül (Kúria Pfv.IV.20.489/2011/3. számú ítélet).

A felperes kereseti kérelme nem arra irányult, hogy a bíróság az alperest, a felperes a cégjegyzékbe bejegyzett nevének használatától tiltsa el. A felperes kereseti kérelme az alperes által üzemeltetett üzlethelyiség „Régimódi” elnevezéstől való eltiltására irányult. Ez az elnevezés ún. „árjelző” (márkanév), egy árunak, szolgáltatásnak - ide értve a kereskedelmi szolgáltatást is - megkülönböztető megjelölése. A tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. tv. (Tpv.) 6. § rendelkezése szerint tilos az árut, szolgáltatást a versenytárs hozzájárulása nélkül olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel - ide értve az eredet megjelölést is - vagy elnevezéssel előállítani vagy forgalomba hozni, reklámozni, továbbá olyan nevet, megjelölést vagy árjelzőt használni, amelyről a versenytársat, illetve annak áruját, szolgáltatását szokták felismerni.

A jellegbitorlás tilalmát megfogalmazó rendelkezés a versenytárs hírnevének csorbításával szembeni védelem. Egy szolgáltatás formája, külső megjelenése, származása, illetőleg eredete mind olyan tényező, amely az adott szolgáltatás megítélése, ismertté válása, jellegzetes tulajdonságainak összegzése - goodwillje - szempontjából kiemelkedő relevanciával bír. A gazdasági élet résztvevője jelentős költséget áldoz annak érdekében, hogy a szolgáltatás megfelelő formáját kialakítsa, részben annak kelendőse érdekében, részben azért, hogy a fogyasztó felismerje a jellegzetességek folytán a nyújtandó szolgáltatást. A Tpv. 6. §-a alkalmazásának feltétele, hogy a felek versenytársak legyenek, a versenytársnak a piacon már ismertnek kell lennie ahhoz, hogy a két szolgáltatást, az eredetit és az utánzatot összetévezzék. Az utánzatnak annyira hasonlítania kell az eredetihez, hogy az összetévesztés veszélye reális legyen.

A felperes keresetének jogcímeiként a Ptk. 2:42. és 2:43. §-a szerinti névviselési jog megsértését jelölte meg, melyhez az elsőfokú bíróság és az ítéletábra is kötve van (Pp. 3. § (2) bekezdés). A perbeli esetben tehát - mivel nem a cégnév viseléshez való jog sérült - a felperes által megjelölt, a Ptk. névviselésre vonatkozó szabályai alapján a jogsértés nem állapítható meg. A versenyjogi szabályok szerint (Tpv. 6. §) továbbá más tényállási elemek vizsgálандók, mint a felperes által keresete jogcímeiként megjelölt névviselési jog sérelme esetén.

Az ítéletábra ezért azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság érdemben helyesen döntött, amikor a Ptk. névviselési jog megsértésére alapított kereseti kérelmet elutasította, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás kiegészítése mellett a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pertárgy értéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja alapján 600.000,- forint, az illeték mértéke az Itv. 46. § (1) bekezdés alapján 8 %, így a fellebbezési eljárási illeték összege 48.000,- forint. Az ítéletábra megállapította, hogy felperes fellebbezésére 28.000,- forint eljárási illetéket rótt le, ezért pervesztessége okán a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az általa lerótt eljárási illetéket viseli, illetőleg köteles továbbá a különbözetként mutatkozó 20.000,- forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az államnak.

A sikertelen fellebbezést előterjesztő felperes a fentieken túl a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült - a jogi képviselő munkadíjából álló és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § alapján számított összegű - költségét is.

Szeged, 2016. június 23. napja

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.	Béri András s.k.	Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő